

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**

**Kommunala pensionärsrådet
protokoll**

2020-11-19
Kl. 13:00–16:00

Plats och tid	Digitalt via ”Teams”, den 19 november 2020 kl. 13:00-16:00
Paragrafer	§§ 6–13
Beslutande	Stephen Jerand, KD, Kommunstyrelsen Lise Hjemgaard Svensson, M, Vård- och omsorgsnämnden, ordförande Magnus Andersson, C, Miljö- och samhällsnämnden, §§ 8-13 Maria Nerpin, S, Kultur- och fritidsnämnden Andreas Köhler, M, Tekniska nämnden Gertrud Nygren, PRO Inger Könberg, PRO Alvi Berglund, PRO Margareta Halvarsson, SPF Margaretha Mooe Hellenen, SPF Christina Bondelid, SKPF Britt Wikman, SKPF, vice ordförande
Närvarande ersättare	Anton Waara, S, Vård- och omsorgsnämnden Bo Örjan Försth, PRO Katrín Wallin, PRO Eivor Hagström, SKPF Per-Håkan Högmark, SKPF
Övriga närvarande	Hanna Hirvelä, nämndsekreterare Åsa Wallin, verksamhetsutvecklare, § 6 Liselotte Halvarsson, utvecklingsstrateg, § 7 Maria Stenhammar, näringslivsutvecklaren, § 7 Börje Hoflin, uppdragschef, § 8 Robert Brandt, förvaltningschef, § 9
Utses att justera	Britt Wikman
Justering	2020-12-08
Underskrifter	
Sekreterare	Hanna Hirvelä
Ordförande	Lise Hjemgaard Svensson
Justerare	Britt Wikman

Justeringen av Kommunala pensionärsrådets protokoll från den 19 november 2020 har tillkännagivits genom publicering på Östersunds kommuns hemsida.

Förvaringsplats

Vård- och omsorgsförvaltningen

Innehållsförteckning

§ 6 Enkätundersökning bland personer över 65 år	5
§ 7 Utvecklingsplan för Torvalla	10
§ 8 Avgifter för servicetjänster	13
§ 9 Coronapandemins påverkan på Vård- och omsorgsnämndens verksamhet	15
§ 10 Kommunala pensionärsrådets roll och form under coronapandemin	17
§ 11 Pensionärsrådets sammanträdestider 2021	19
§ 12 Val av vice ordförande i pensionärsrådet år 2021	20
§ 13 Övriga frågor	21

§ 6 Enkätundersökning bland personer över 65 år

Sommaren 2019 blev Östersunds kommun medlem i Världshälsorganisationens globala nätverk ”Age-friendly cities and communities”.

Inom ramen för detta arbete skickade Vård- och omsorgsförvaltningen ut en pappersenkät i maj 2020 till 1 500 medborgare över 65 år i Östersunds kommun. Drygt 1 000 personer besvarade enkäten och Åsa Wallin, verksamhetsutvecklare vid Vård- och omsorgsförvaltningen, presenterar resultatet för pensionärsrådet.

Enkäten innehöll drygt 50 frågor som baserades på de 8 områden som Världshälsorganisationen lyft fram som särskilt viktiga för ett aktivt och hälsosamt åldrande:

1. Utemiljöer och parker
2. Transporter (kollektivtrafik/biltrafik)
3. Bostäder
4. Social gemenskap och delaktighet
5. Respekt och social tillhörighet (icke-diskriminering)
6. Arbete, sysselsättning och medborgarinflytande
7. Kommunikation och information
8. Samhällsstöd och service

Representanter från Kommunala pensionärsrådet har varit med i arbetet med att ta fram frågorna i enkätundersökningen. Rådet tycker att Vård- och omsorgsförvaltningen har gjort ett stort och viktigt arbete. Resultatet av undersökningen är ett bra underlag för politikerna i kommunen. Hela kommunen ska jobba för att göra Östersund åldrandevänligt, inte bara Vård- och omsorgsnämnden.

Resultat för område ”utemiljöer”

- En tydlig majoritet uppger att de känner sig trygga i sitt närområde och att det är ett område som är trivsamt att leva och åldras i
- Mindre än hälften tycker att det är lätt att ta sig fram på trottoarer och gångvägar i sitt närområde under både sommar- och vinterperioden. Närmare hälften svarar att det stämmer endast under barmarksperioden. 10 procent upplever att det är otillgängligt hela året.
- De saker som flest tycker är angeläget att förbättra kring utemiljön i centrala Östersund är sandning/snöröjning, sittplatser/bänkar, offentliga toaletter och nedskräpning (fler papperskorgar).

Resultat för område ”transporter”

Busstrafik

- Ungefär en tiondel använder busstrafik regelbundet, medan närmare hälften gör det vid enstaka tillfällen
- Drygt 4 av 10 uppger att de aldrig åker buss

- De två områden som flest tycker behöver förbättras kring busstrafiken är bussresornas priser och informationen om bussresor
- Många har i kommentarer lyft fram att de tycker att äldre eller vissa grupper av äldre bör få åka gratis (till exempel äldre som använder rollator). Andra föreslog att det ska vara gratis bussresor för äldre under lågtrafik (mitt på dagen).
- Flera efterfrågar mer lättlästa tidtabeller vid busshållplatserna, och de påtalar att alla inte har applikationer ("appar") i mobiltelefonen.

Biltrafik

- Bland dem som kör bil efterfrågar de flesta förbättringar kopplat till parkeringssituationen:
 - Fler parkeringsplatser i centrala Östersund
 - Billigare priser/gratis parkeringsplatser
 - Förenklad och mer enhetlig betalning i parkeringsautomaterna
- Andra synpunkter som framförts rör bland annat problem kopplat till rondeller/trafikhinder, högerregler, trafiksituationen i Lillänge, snöröjning och cyklister/cykelöverfarer.

Resultat för område "bostäder"

- En dryg tredjedel bor i bostadsrätt
- En dryg tredjedel i villa/radhus/småhus
- En fjärdedel i hyresrätt
- Nästan alla uppger att de enkelt kan ta sig in och ut ur sin bostad
- De som har svårt att ta sig in och ut ur bostaden uppger i de flesta fall att de har svårt att gå i trappor och att det saknas en hiss i fastigheten.
- 68 procent vet att man kan få olika hjälpmedel kopplat till boendet
- 50 procent känner till RUT-tjänster (tjänster som är godkända av Skatteverket för rutavdrag)
- 40 procent vet att det går att söka bostadstillägg via Pensionsmyndigheten
- 39 procent har kunskap om bostadsanpassning
- 38 procent känner till servicetjänster
- 31 procent känner till fixartjänster
- De två områden som flest äldre tycker behöver förbättras när det gäller bostäder är bostädernas priser och tillgänglighet
- Många lyfter fram att hyrorna är för höga i förhållande till pensionsnivåerna och att det behöver byggas billigare (mindre och enklare) bostäder
- När det gäller tillgänglighet efterfrågas anpassade lägenheter som är lättillgängliga för personer med olika funktionsnedsättningar

Resultat för område ”social gemenskap och delaktighet”

- En tydlig majoritet uppger att de kan delta i de sociala aktiviteter de önskar (bortsett från situationen under coronapandemin)
- Ungefär hälften av de svarande uppger det finns lokala mötesplatser där de kan träffa andra i närområdet. En dryg femtedel tycker inte att det stämmer särskilt bra/allt. En fjärdedel svarar att de inte vet om det finns några sådana möteslokaler/anordnas aktiviteter i närområdet.
- En majoritet uppger att de aldrig känner sig ofrivilligt ensamma. Övriga uppger att de kan göra det i olika hög utsträckning: 11 procent uppger att de känner sig ofrivilligt ensamma någon eller några gånger i månaden, 4 procent uppger att de känner så flera gånger i veckan och 2 procent varje dag.
- De två områden som flest personer tycker behöver förbättras när det gäller social gemenskap och aktiviteter är bättre information om vilka aktiviteter och evenemang som finns och att utveckla utbudet av aktiviteter
- De svarande lyfter fram att det är viktigt att informationen om aktiviteter sprids på flera olika sätt eftersom alla äldre inte har tillgång till/kan använda datorer eller har råd att prenumerera på lokaltidningar. Olika alternativ som föreslås är att sprida viss information i dagstidningar, via lokalradio (P4 Jämtland), broschyrer eller regelbundna pappersutskick om lokala aktiviteter.

Resultat för område ”respekt och social tillhörighet”

- 91 procent av de som besvarat enkäten upplever att de alltid eller oftast blir bemötta med respekt. 5 procent svarar ibland och 3 procent svarar vet inte.
- En majoritet av de svarande tycker att lokal media beskriver äldre på ett positivt sätt. En dryg tiondel tycker inte att äldre beskrivs på ett positivt sätt och en femtedel har inte någon uppfattning.

- De två områden som flest personer tycker är angeläget att förbättra kring respekt och icke-diskriminering är att lyssna på/involvera äldre och att arbeta med åldersintegration, det vill säga att undvika att se äldre som en homogen grupp och att särskilja dem i förhållande till andra åldersgrupper.

Resultat för område "sysselsättning och medborgarinflytande"

- En majoritet är pensionärer på heltid, men några av dessa arbetar ändå extra som timvikarier ibland.
- 5 procent uppger att de är deltidspensionärer
- 3 procent uppger att de fortfarande är förvärvsarbetande
- Några svarande är egenföretagare.
- 7 procent är engagerade i någon form av frivilligt arbete varje vecka och 2 procent flera gånger i veckan.
- Cirka en tiondel deltar i någon form av frivilligt arbete minst en gång i månaden och en dryg tiondel gör det några gånger per år
- Majoriteten är dock inte engagerad i någon form av frivilligt arbete, men 10 procent av dem (vilket motsvarar 99 personer) svarar att de kan tänka sig att engagera sig
- Endast en dryg tiondel av de svarande upplever att de har möjlighet att påverka de beslut som kommunen fattar. Övriga uppger antingen att de inte tycker att det stämmer särskilt bra eller att de inte vet om de kan göra det.
- De flesta tycker att man ska ta tillvara äldre som resurs i samhället genom att lyssna och inhämta kunskap från dem i olika frågor innan det fattas beslut, och genom att ge äldre bättre möjligheter att få arbeta eller göra en frivilliginsats

Resultat för område "kommunikation och information"

- Närmare hälften tycker att kommunen erbjuder information på ett tillgängligt sätt. En dryg femtedel upplever inte att informationen är särskilt tillgänglig och ungefär en tredjedel säger att de inte vet om informationen om kommunens verksamheter är tillgänglig.
- En tydlig majoritet har svarat att de använder internet. Samtidigt är det en dryg femtedel (22 procent) som uppger att de inte gör det.
- De vanligaste orsakerna till att man inte använder internet är att man inte är intresserad, att man saknar kunskap eller tillgång till utrustning. Ofta förekommer en kombination av dessa orsaker.
- När det gäller stöd kring användningen av mobiltelefon och dator är det flest personer som känner till bibliotekets respektive pensionärsorganisationernas stöd. Många tar också hjälp av sina anhöriga (släktingar och vänner).
- Det som flest äldre lyft fram som viktigt att förbättra är att erbjuda information på andra sätt än bara på hemsidan eller i digital form
- Många påpekar att alla inte har tillgång till datorer/smartphone eller internet. Många saknar anhöriga som kan hjälpa dem.

- Som alternativa informationskanaler föreslår man bland annat information via brev, tidningar, informationsträffar, lokal-TV och lokalradio (P4 Jämtland).

Resultat för område "samhällsstöd och service"

- En majoritet tycker att det finns ett tillräckligt serviceutbud i deras närområde. Ungefär en fjärdedel tycker inte att det gör det.
- En majoritet uppger att de utan större problem kan ta sig till service i närområdet genom att gå eller använda kollektivtrafik. En femtedel uppger att de inte har den möjligheten.
- En majoritet säger att de vet var de ska vända sig för att ansöka om stöd, vård och omsorg. En femtedel vet var de kan vända sig. De som har svarat "vet inte" har kommenterat att det inte är aktuellt just nu men att de hoppas kunna ta reda på det om det skulle behövas.
- Drygt hälften uppger att de känner sig mycket eller ganska trygga med att få hjälp från kommunen om de behöver det. En dryg tiondel känner sig inte särskilt trygga med det och cirka en tredjedel uppger "vet inte".

Resultat för den öppna frågan "Vad skulle göra Östersund mer åldrandevänligt?"

De svar som inkommit på denna fråga berör samtliga delområden. Flest personer har lyft fram önskemål om förbättringar kopplat till:

- Utemiljöer (snöröjning/sandning, fler sittplatser, fler grönområden och tillgänglighet)
- Samhällsstöd och service (brister i äldreomsorgen, önskemål om förbättringar hos till exempel hälsocentralen och sjukhuset)
- Transporter (billigare/gratis busstrafik, gratis för äldre med rullatorer, gratis under lågtrafik)

§ 7 Utvecklingsplan för Torvalla

Östersund växer och utvecklas. Just nu har Östersunds kommun fokus på södra delen av Östersunds stad, alltså Torvalla, Odensala och en bit in i Odenskog. Här arbetar kommunen både med en fördjupad översiktsplan för södra Östersund och med en utvecklingsplan för Torvallaområdet som har fokus på näringsliv och utveckling av befintliga platser.

Liselotte Halvarsson, utvecklingsstrategi, och Maria Stenhammar, näringslivsutvecklare, vid Kommunledningsförvaltningen har en dialog med pensionärsrådet och berättar om arbetet med att ta fram en utvecklingsplan för Torvalla.

Den långsiktiga utvecklingsplanen för Torvalla kommer att sträcka sig till 2030. Syftet med planen är att utveckla Torvalla för att det ska bli en bättre plats att bo, leva och verka i. Utvecklingsplanen kommer att utmynna i en handlingsplan med en budget som politikerna ska ha som grund för beslut kring Torvallas utveckling. Handlingsplanen ska vara klar under hösten 2021.

Vad ska Torvalla vara för slags plats?

Planen ska utveckla dessa områden:

- En meningsfull fritid - för såväl unga som äldre
- Bostäder
- Företagande och tillväxt
- Kommersiell och offentlig service
- Utomhusmiljöer och platser att mötas på
- Ett Torvalla för alla

Hur ska det gå till?

Prata med de som ofta är i Torvalla

Under hösten 2020 har kommunen samtal med olika personer i Torvalla för att få veta vad de som bor, jobbar eller vistas i Torvalla tycker. Till exempel om trygghet, näringslivsutveckling och frågor om kultur och fritid.

Prioritera bland insatser

Med samtalen som grund kommer kommunen ta fram en utvecklingsplan. Den ska innehålla förslag till förbättringar och berätta vilka aktiviteter som är prioriterade att genomföra.

Informationen som kommunen samlar in vägs mot flera olika intressen för att få till en så bra helhetslösning som möjligt för den långsiktiga utvecklingen i området.

Fatta beslut

Kommunens förtroendevalda beslutar därefter om de ska anta planen. När de har fattat sitt beslut ska utvecklingsplanen ligga till grund för hur kommunen, företag och andra organisationer tillsammans kan arbeta för att förbättra Torvalla.

Insamling av synpunkter sker på flera sätt

Workshops, möten och samtal

Kommunen har workshops och möten med flera olika grupper under hösten 2020 för att samla in synpunkter. Kommunen träffar bland annat barn och ungdomar, företagare, fastighetsägare, föreningar, kommunens pensionärsråd och tillgänglighetsråd.

Kommunen samla även in information genom telefonintervjuer och samtal med ungdomar, vilket till stor del sker via olika föreningar.

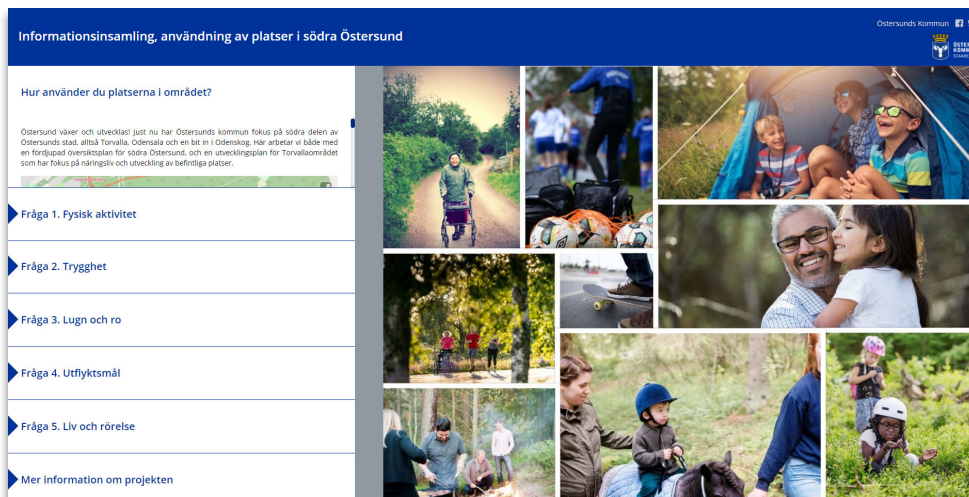
Trygghetsvandring i Torvalla

En trygghetsvandring är ett sätt att gå igenom utomhusmiljön på en specifik plats. Syftet är att de som nyttjar platsen och de som sköter om den ska prata om miljön och på så sätt åstadkomma en förbättrad och tryggare utomhusmiljö.

Den 21 oktober 2020 genomförde kommunen en trygghetsvandring i Torvalla. Syftet var att samla in synpunkter och tankar från de som bor i området för att kunna göra Torvalla till en tryggare, trevligare och säkrare plats. Under vandringen pratade man bland annat om trafik och belysning.

Enkät och information på kommunens hemsida

På Östersunds kommuns hemsida finns det en enkät som medborgare kan besvara mellan 15 oktober och 31 december 2020. Genom enkäten vill kommunen få kunskap om hur medborgare använder olika platser i Torvalla.

The screenshot shows a survey interface with a blue header and a list of questions on the left. The questions are:

- Fråga 1. Fysisk aktivitet
- Fråga 2. Trygghet
- Fråga 3. Lugn och ro
- Fråga 4. Utflyktsmål
- Fråga 5. Liv och rörelse
- Mer information om projekten

On the right side of the survey, there is a grid of images illustrating various outdoor activities and environments in the area, such as people walking, playing, and interacting in parks and natural settings.

Mer information finns på kommunens hemsida:
ostersund.se/kommunochpolitik/utvecklingsplantorvalla

Frågor som diskuteras på pensionärsrådets möte

- Har ni en bild av vilka frågor som pensionärer tycker är viktiga i Torvalla? Vilka frågor behöver prioriteras?
- Vad skulle behöva utvecklas för att skapa ett mer åldrandevänligt Torvalla? Till exempel bättre och mer tillgängliga utomhusmiljöer, ökad trygghet, bättre tillgänglighet, attraktivare mötesplatser, ökad folkhälsa med mera.
- Hur tycker ni att utbudet av offentlig och kommersiell service fungerar i Torvalla? Till exempel vård och omsorg, bibliotek, mataffär, anläggningar för rörelse och friluftsliv med mera.
- Vad tycker ni om tillgången till bostäder och kommunikationer/kollektivtrafik i Torvalla?
- Finns det frågor som ni ser att kommunen särskilt behöver lyfta och jobba med i utvecklingsplanen?

Synpunkter från pensionärsrådet

Det finns flera särskilda boenden i Torvalla och det är långt från busshållplatserna till boendena. Linjedragningarna behöver ses över och det kanske behövs fler hållplatser. Det är viktigt att anhöriga kan hälsa på även om de har svårt att gå.

Det är viktigt att känna sig trygg när man är ute, även när det är mörkt. Det är bra att kommunen har gjort en trygghetsvandring i Torvalla inom ramen för det här projektet.

§ 8 Avgifter för servicetjänster

Personer som har fyllt 80 år och bor i Östersunds kommun kan få upp till åtta timmars servicetjänster varje månad.

Att få servicetjänster innebär att man kan få hjälp med städning, fönsterputsning, klädtvätt, klädvård, renbäddning och att handla. Medborgaren väljer själv vad den vill ha hjälp med. Kommunen erbjuder upp till åtta timmars servicetjänster per månad och hushåll, där någon i hushållet fyllt 80 år. Servicetjänsterna utförs på vardagar mellan kl. 8.00 och 17.00.

Den som vill ha servicetjänster får själv välja vem som ska utföra tjänsterna. Det innebär att man kan få servicetjänsterna utförda av Östersunds kommun eller något av de privata serviceföretag som har blivit godkända av kommunen.

En del i kommunens hälsofrämjande arbete

Det är med stöd av den nya befogenhetslagen som Östersunds kommun infört denna möjlighet. Servicetjänsterna är en av flera hälsofrämjande åtgärder som Vård- och omsorgsnämnden beslutat om, bland annat med målet att minska risken för fallolyckor.

Avgifter för servicetjänster

Kommunen tar hänsyn till medborgares inkomster vid beräkning av avgiften. Börje Hoflin, uppdragschef vid Vård- och omsorgsförvaltningen, informerar pensionärsrådet om hur avgiften beräknas. Han visar hur hög avgiften kan bli i förhållande till RUT-tjänster (tjänster som är godkända av Skatteverket för rutavdrag).

Avgiften för servicetjänster är 298 kronor per timme, medan hemtjänst kostar 106 kronor per timme. En person kan som mest betala 2 125 kronor per månad för servicetjänster, hemtjänst, hemsjukvård och trygghetslarm sammantaget. Det är det som kallas för ”maxtak”. Om avgiften blir högre än 2 125 kronor är det kommunen som betalar mellanskillnaden.

Avgiften är alltid inkomstprövad, vilket betyder att en person som har låga inkomster kanske inte behöver betala något alls för servicetjänster och/eller hemtjänst. Alla har rätt att ha kvar ett ”förbehållsbelopp” varje månad efter att avgiften är betald. Förbehållsbelopp är en persons boendekostnad och minimibelopp sammanslaget. Minimibeloppet är 5 339 kronor per månad för ensamstående över 65 år. För makar och sambor är beloppet 4 512 kronor.

Få hjälp med att räkna ut avgifter och rutavdrag

Kommunens kundcenter kan hjälpa till att räkna ut hur stor avgiften blir för en person. Man kan ringa dit på 063-14 30 00.

På skatteverkets hemsida kan man räkna ut hur stort RUT-avdrag man kan få. Där kan man skriva in sina uppgifter (bland annat inkomst, pension, och födelseår) och få en uppskattning av vilket avdrag man kan få. Gå in på Skatteverkets hemsida och sök på ”Räkna ut rot- och rutavdrag”.

§ 9 Coronapandemins påverkan på Vård- och omsorgsnämndens verksamhet

Vård- och omsorgsförvaltningens förvaltningschef, Robert Brandt, berättar hur Vård- och omsorgsnämndens verksamhet har påverkats av coronapandemin. Pensionärsrådet får information om vilka åtgärder som har vidtagits och hur situationen ser ut i dagsläget.

Smitta bland medborgare och personal

Sedan coronapandemin bröt ut under våren 2020 har 95 medborgare smittats inom Vård- och omsorgsnämndens verksamhet. Då är all verksamhet inkluderad, det vill säga allt från särskilda boenden och hemtjänst till daglig verksamhet och LSS-bostäder. Flertalet av dessa har bott på särskilda boenden. Totalt har 58 av de 95 medborgarna tillfrisknat, medan 27 har avlidit.

Alla medborgare har rätt till en individuell bedömning av en läkare från regionen om de blir sjuka. En del av de som bor på särskilt boende har fått åka in till sjukhuset.

181 av cirka 2 800 medarbetare inom Vård- och omsorgsförvaltningen har varit smittade. Nu ökar smittspridningen igen, och det är fyra nya smittade medborgare sedan förra veckan.

Effekter av coronapandemin

Coronapandemin har haft en enorm påverkan på Vård- och omsorgsnämndens verksamhet. Personalen påverkas i stor omfattning. De finns en stor oro för att göra fel och smitta medborgare. Det finns också en oro för att medborgare inte ska få sina insatser.

Det finns även en rädsla hos medborgare. Fler har tackat nej till insatser och färre har ansökt om nya insatser. Framförallt var det få ansökningar till särskilt boende under våren, men under sommaren och hösten har det vänt.

Alla medborgare som har behövt insatser har fått det. Men det är till exempel färre som har ansökt om trygghetslarm. Det är även färre som har haft exempelvis social samvaro och ledsagning.

Lärdomar

Vård- och omsorgsnämnden med förvaltning har lärt sig att vara försiktig med att stänga ner olika verksamheter. Exempelvis stängde man ner växelvården, vilket fick stora konsekvenser för enskilda medborgare, framförallt för anhöriga som inte längre fick någon avlösning. Nu försöker man istället att hålla verksamheten öppen så tryggt och säkert som möjligt.

När kommunen stängde anhörigavlösningen fick biståndshandläggarna göra en uppföljning hos alla som hade den insatsen. Biståndshandläggarna fick ta reda på hur kommunen kunde stötta de anhöriga i hemmet istället. Men de anhöriga har fått ta ett stort ansvar under coronapandemin.

Vård- och omsorgsförvaltningen upplever inte att man har misslyckats med hanteringen av coronapandemin, eller att man skulle ha gjort något annorlunda. Med det sagt görs det alltid misstag och personalen rapporterar avvikelser löpande, precis som vanligt.

När det finns en stor spridning av smitta i samhället i stort påverkar det Vård- och omsorgsnämndens verksamhet. Det bästa sättet att hålla smittan nere inom verksamheten är att hålla smittan nere i samhället. När smittan väl har kommit in i verksamheten har personalen lyckats isolera den.

Det är viktigt att stötta personalen – det ska vara lätt att göra rätt. Det är farligt om personalen bara är rädd för att göra fel.

Personaltätheten på särskilda boenden

När smittan har kommit in på ett särskilt boende har personalen inte längre gått mellan de olika avdelningarna, utan de har fått hålla sig på en avdelning.

Vård- och omsorgsförvaltningen har uppmuntrat sina chefer på särskilda boenden att anställa fler för att kunna ha en bättre kontinuitet. Men det har inte varit lätt eftersom sjukskrivningstalen har dubblerats. Det gör att behovet av vikarier har ökat. Det är ett fortfarande svårt att rekrytera, men cheferna försöker öka bemanningen.

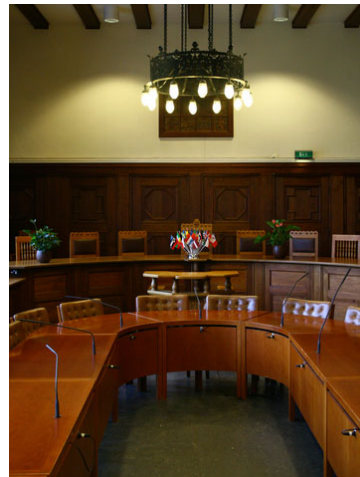
§ 10 Kommunala pensionärsrådets roll och form under coronapandemin

Sedan coronapandemin bröt ut och nationella restriktioner infördes under våren 2020 har pensionärsrådet inte kunnat ha sina möten som planerat. Under 2020 har rådet haft ett beredningsmöte och ett ordinarie möte i februari, samt ett digitalt informationsmöte den 20 augusti.

Rådet diskuterar hur det ska göra med sina möten under nästa år, och kommer fram till att man måste fortsätta att ha digitala möten.

Det krävs nya metoder för att samarbeta och samla in synpunkter

Pensionärsrådet diskuterar även hur rådet kan fortsätta att säkerställa pensionärers inflytande i alla kommunala frågor som rör deras intressen. Pensionärsrådet ska också tillföra kommunala styrelser och nämnder pensionärernas kunskande och erfarenhet.

Enligt pensionärsrådets reglemente har rådet följande särskilda uppgifter:

- Verka för att pensionärernas intressen beaktas i styrelser och nämnder
- Till styrelser och nämnder initiera nya frågor som rör pensionärer
- Vara remissorgan i frågor som rör pensionärer
- Vara rådgivande vid upphandling av drift av verksamhet som påverkar äldre i stor omfattning
- Vara ett forum för opinionsbildning och kunskapsspridning

För att rådet ska kunna fullfölja sina uppgifter behöver pensionärsorganisationerna diskutera hur de kan samarbeta med kommunens nämnder på ett bättre sätt. Nu när det inte är möjligt att ha digitala möten måste organisationerna prata ihop sig om hur de kan samla in synpunkter från allmänheten.

Politikerna i kommunen tycker att det är viktigt att pensionärsrådet får information om vad som är på gång så att de kan bidra med sin kunskap innan kommunen fattar beslut. Pensionärsorganisationerna representerar en stor del av befolkningen. Kommunen måste därför bli bättre på att lyfta ärenden till rådet. En idé är att dela in ledamöterna i pensionärsrådet i olika intresseområden, så att de olika nämnderna vet till vem/vilka de ska vända sig med sina frågor.

Pensionärsrådet har knappt haft några möten under 2020

Pensionärsorganisationerna i rådet är eniga om att det är dåligt att de inte har fått någon information under hela sommaren. Under den tiden har det hänt mycket inom kommunen som rör deras medlemsgrupper. Det är viktigt att

alla möten blir av 2021, även om öppna beredningsmötena inte kommer inte att vara aktuellt på ett tag.

§ 11 Pensionärsrådets sammanträdestider 2021

Kommunala pensionärsrådet ska ha minst sex möten per år. Rådet fungerar som ett forum för informations- och erfarenhetsutbyte mellan pensionärer och Östersunds kommun.

Inför varje ordinarie möte brukar pensionärsrådet hålla ett öppet beredningsmöte dit alla som är intresserade av frågor som rör äldre är välkomna. Beredningarna brukar hållas 3–4 veckor innan de ordinarie mötena, och där diskuteras vilka frågor som ska behandlas på nästa ordinarie möte.

Kommunala pensionärsrådets beslut

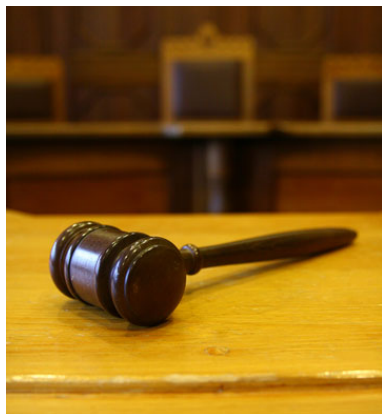
Följande sammanträdestider fastställs för Kommunala pensionärsrådets ordinarie möten 2021:

- Torsdag 11 februari kl. 13-16
- Torsdag 4 mars kl. 13-16
- Torsdag 6 maj kl. 13-16
- Torsdag 9 september kl. 13-16
- Torsdag 7 oktober kl. 13-16
- Torsdag 2 december kl. 13-16

Med anledning av den pågående coronapandemin fastställs inga tider för beredningsmöten 2021. Det är osäkert när Kommunala pensionärsrådet kommer att kunna ha öppna beredningsmöten igen.

§ 12 Val av vice ordförande i pensionärsrådet år 2021

Enligt Kommunala pensionärsrådets reglemente utser rådet inom sig ordförande och vice ordförande. Ordförande bör utses bland de kommunalt förtroendevalda och vice ordförande bland representanterna för pensionärsorganisationerna.

Ordförande utses för hela mandatperioden, medan vice ordförande utses för ett år i taget. På så vis kan uppdraget alternera bland de representerade organisationerna. Vice ordförande ansvarar för att annonsera i dagstidningarna under "Föreningsnytt" inför pensionärsrådets öppna beredningsmöten. Östersunds kommun står för annonskostnaden.

Kommunala pensionärsrådet behöver nu utse en vice ordförande för år 2021.

Kommunala pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet utser Margareta Halvarsson, SPF, till vice ordförande i Kommunala pensionärsrådet år 2021.

§ 13 Övriga frågor

Uppdaterat reglemente för pensionärsrådet

Kommunfullmäktige uppdaterade rådets reglemente i juni 2020. Då behandlades alla synpunkter som pensionärsrådet hade framfört till fullmäktige (se rådets protokoll från 2019-05-09, § 17).

Nu tillhör rådet Kommunstyrelsen istället för Vård- och omsorgsnämnden. Men det är fortfarande en tjänstperson vid Vård- och omsorgsförvaltningen som ska vara sekreterare i rådet.

Lise Hjemgaard Svensson, ordförande i Vård- och omsorgsnämnden och pensionärsrådet, vill understryka att det är viktigt att alla nämnder bidrar till rådets möten. Alla nämnder måste föra fram sina ärenden till rådet.

Nämnderna i kommunen fick tyvärr inte vara med och tycka till om pensionärsrådets reglemente innan Kommunfullmäktige fastställde det. Politikerna vill nu se över pensionärsrådets reglemente en gång till för att se om det går att organisera det på ett bättre sätt. Det finns även en del formella fel i reglementet som behöver rättas till.